

Kapital 1

Akisussaaffeqarfiit allaffissornikkut agguarneri

Naalakkersuisut Siulittaasuata pingaarnertigut suliassaqarfiit imatut agguataarpai.

Kapitali 2: Naalakkersuisut Siulittaasuata: Múte Bourup Egede, Inuit Ataqtigiit.

- 1) Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia.
- 2) Nunanut Allanut Naalakkersuisoqarfik.

Kapitali 3: Aningaasaqarnermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq: Naaja H. Nathanielsen, Inuit Ataqtigiit.

- 1) Aningaasaqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik.
- 2) Aatsitassanut Inatsisillu Atuutsinneqarnerannut Naalakkersuisoqarfik.

Kapitali 4: Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalakkersuisoq: Pele Broberg, Naleraq.

- 1) Naalakkersuisut Siulittaasuata sinniisussa siulleq.
- 2) Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik.

Kapitali 5: Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoq: Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqtigiit.

- 1) Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik.

Kapitali 6: Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoq:

Mimi Karlsen, Inuit Ataqtigiit.

- 1) Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik.

Kapitali 7: Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq: Peter Olsen, Inuit Ataqtigiit.

- 1) Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik.

Kapitali 8: Peqqinnissamut Naalakkersuisoq: Kirsten L. Fencker, Naleraq.

- 1) Peqqinnissamut Naalakkersuisoqarfik.

Kapitali 9: Nunalerinnermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinullu Naalakkersuisoq: Kalistat Lund, Inuit Ataqtigiit.

- 1) Nunalerinnermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiuuteqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik.

Kapitali 10: Ineqarnermut Attaveqaqtigiinnermullu Naalakkersuisoq: Mariane Paviassen, Inuit Ataqtigiit.

- 1) Ineqarnermut Attaveqaqtigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik.

Kapitali 11: Meeqqanut, Inuusuttunut Ilaqutariinnullu Naalakkersuisoq: Paneeraq Olsen, Naleraq.

- 1) Meeqqanut, Inuusuttunut Ilaqutariinnullu Naalakkersuisoqarfik.

Kapitali 2

Naalackersuisut Siulittaasuata

Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia

2.1. Immikkoortut suliassaqarfillu:

2.1.1. Aqutsinermi Allatseqarfik

- 1) Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisullu allatseqarfiata suliassai.
- 2) Naalackersuisut isummernissaannut tungavissianik Naalackersuisut politikkiannik, matumani imarisaasa pitsaassusianik qulakkeerinninnermik, tunaartarisassanik aalajangersaasarnermik ataqatigiissaarineq.
- 3) Naalackersuisut oqaluuserisassanngortitaasa, Inatsisartuni ilaasortat il.il. siunnersuutaasa akineqarnissaasa kiisalu § 37 naapertorlugulu apeqqutit akineqartarnissaasa ataqatigiissarnerisa qulakkeerneqarnerat.
- 4) Naalackersuisoqarfiit akimorlugit suliniutit misissugassallu sularineqarnissaasa, aamma naalackersuisoqarfinni pisortat suliassiissutaasa isumagineqarnissaasa naammassineqarnissaat.
- 5) Qitiusumik Allaffissuarmi ilassinnittarnerit betjentillu suliassaat.
- 6) Avataani attaveqatigiinneq pillugu siunnersuineq kiisalu Naalackersuisunut tusagassiornikkut siunnersuineq
- 7) Naalackersuisut Siulittaasuata tusagassiorfiit tungaatigut sullinneqarnera

2.1.2. Inatsisileriffik

- 1) Inatsisunik malittarisassanillu inatsisilerinikkut pitsaassutsimik qulakkeerinninneq.
- 2) Naalackersuisunik, naalackersuisoqarfinnik il.il. inatsisilerinikkut siunnersuineq siunnersuinerlu.
- 3) Pingaarnertigut inatsiseqarneq, tassunga ilanngullugu inuit pinsinnaatitaaffiini inatsiseqarnikkut aalajangersarneqartut.
- 4) Tamanut tungasunik aqutsinermi inatsisit.
- 5) Inatsisartut ataatsimiinnerinut tungasunik ataqatigiissaarineq.
- 6) Suliassaqarfinnik tigusineq (naalackersuisoqarfik akisussaasoq peqatigalugu).
- 7) Naalagaaffimmi oqartussanik ataatsimut isigalugu atassuteqarneq.
- 8) Inatsisunik nalunaarutiginninneq.
- 9) Inatsisunik malittarisassanillu tamanut saqqummiussineq (inatsisit.gl).
- 10) Naalackersuisoqarfinnut allanut agguarneqarsimanngitsut inatsisilerinikkut suliassaqarfii.

2.1.3. Ingerlatseqatigiiffinnut Allattoqarfik

- 1) Aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffinnik Namminersorlutik Oqartussanit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pigineqartunik pigineqataanermik isumaginninneq.
- 2) Ingerlatseqatigiiffinnut ataasiakkaanut nalinginnaasumik piginnittuunermut politikimut sinaakkusiussanik piginnittuunermilu periusissanik suliaqarneq.
- 3) Ingerlatseqatigiiffiit aqutsisuinik ingerlaavartumik oqaloqateqartarneq kiisalu ingerlatseqatigiiffiit ineriartornerannik misissueqqissaarneq.
- 4) Aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffinnik Namminersorlutik Oqartussanit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pigineqartut ataatsimeersuarnissaannik piareersaasarneq, tassunga ilanngullugit ingerlatseqatigiiffiit naatsorsuutaasa, periusissiaasa, pilersaarutaasa il.il. misissoqqissaartarneri oqaaseqarfigineqartarnerilu.

- 5) Aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiit ingerlatsinerat pineqartillugu inatsisitigut aningaasaqarnikkullu siunnersuisarneq.
- 6) Naalakkersuisunik sullissineq ilaatigullu isumaqatigiissutinik, ilisimatitsissutinik kiisalu isummernissamut tunngavissianik il.il. suliaqarneq.
- 7) Aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut pillugit nassuiaatinik tassungalu assingusunik suliaqarnermut atatillugu Naalakkersuisoqarfinnik allanik suleqateqarneq.

2.1.4.) Tamanut tunngasunik aqutsinermut allaffik aamma Qitiusumik Sulisoqarnermut naalakkersuineq

- 1) Qitiusumik aqutsinermi tunngaviit ataatsimoorussat.
- 2) Piginnaanngorsaqqinnermi periusissiaq kiisalu qitiusumik allaffissuarmi aamma kommunini pikkorissarnerit ilinniaqqinnerillu ingerlanneqarneri (FoKu).
- 3) Sulisussarsiornermi politiki, piukkussanik misiliisarneq atorfinnillu inuttassarsiuineq.
- 4) Attassiinnarnissamik politiki aamma APV-mik aamma MTU-mik ingerlatsineq.
- 5) Kalaallit Danmarkimi ilinniartunut suliffiit pillugit nittarsaaneq.
- 6) Qitiusumik allaffissuarmi ilinniartut aamma suliffimmik misiliinerit.
- 7) Nunat Avannarlerni paarlaasseqatigiittarnerit.
- 8) HSSU allattoqarfik (Suleqatigiinnermut Isumannaallisaanermilu ataatsimiititaliaq).

2.1.5. Tunngaviusumik inatsiseqalernissamut Immikkoortortaq

- 1) Tunngaviusumik Inatsisissaq pillugu Isumalioqatigiissitamik oqaloqateqarneq ikorfartuinerlu.
 - Misissueqqissaarneq, tassunga ilanngullugit Naalagaaffimmiit suliassaqarfinnik tigusinermut atatillugu aporfinnik periarfissanillu qulaajaaneq.
 - Qitiusumik allaffissuup Tunngaviusumik Inatsisissaq pillugu Isumalioqatigiissitamut atassuteqarnera.
- 2) Namminiilivinnissaq pillugu aamma apeqqutinik tassunga attuumassuteqarsinnaasunik ajornartorsiutaasinnaasullu pillugit innuttaasunik ataatsimiisitsinissanik piareersaaneq ingerlatsinerlu kiisalu attaveqatigiinnissamut atortussanik allanillu ineriartortitsineq, taamaaliornikkut innuttaasut peqataatinnerqarlutik ineriartortitsinermullu piginneqataallutik akisussaaqataallutillu.
 - Nunat Avannarliit Suleqatigiinneranni Finlandip siulittaasuunerani suliniutaani Kalaallit Nunaanni ataqatigissaarisuuneq. Suliniutip taaguutaa: "Nunani Avannarlerni nunat namminersortitat".
- 3) Naalagaaffimmiit suliassaqarfinnik tigusinermut atatillugu misissueqqissaarneq, sulinerup ingerlanissaanik pilersaarusiorneq ataqatigiissaarinerlu (naalakkersuisoqarfiit akisussaasut peqatigalugit).

2.2. Immikkoortut, naalakkersuisoqarfimmuut naammagittaalliuteqarsinnaasut, inatsisikkut allamik aalajangersaasoqarsimangippat:

2.2.1. Digitalinngorsaanermut Aqutsisoqarfik

- 1) Nuna tamakkerlugu digitalinngortitsinissamut Periusissaq
 - Naalakkersuisut nuna tamakkerlugu Digitalinngorsaanissamut periusissiaannik ineriartortitsineq aamma piviusunngortitsineq.
 - PDA-mut allattoqarfik: Digitalinngortitsinissamut Periusissiap aqutsisoqatigiivi
- 2) Inuiaqatigiinni digitalimik aqqiissuteqarnermik ingerlatsineq tapersiissuteqarnerlu:
 - Pisortani digitaliusumik allagarsisarnermik aqqiissuteqarneq
 - Tunngaviusumik paasissutissanut programmi

- PITU
 - NemID
- 3) Qarasaasiaqarnikkut IT-mik isumannaallisaaneq sullissinerlu:
- Qitiusumik allaffeqarfiup qarasaasiaanut, qarasaasiakkut ataaveqaatinut aqutsisut attaveqaatillu ataatsimoortillugit akisussaaneq.
 - Qitiusumik allaffeqarfimmi qarasaasialerinemik ikiuineq
 - F2-mut, MS-imik akuersissutinut IT-mik ataqatigiissumik aaqqissuussamut piginnittut
 - Qitiusumik allaffeqarfiup IT-mut atortuinik pisiniarneq
- 4) Digitalikkut attaveqaqatigiinneq
- Sullissivik.gl-imik, naalakkersuisut.gl-imik aamma Nanuaqqamik teknikikkut ingerlatsineq ikiuinerlu
 - Namminersorlutik Oqartussat ataqatigiissumik aaqqissuussamik nittartagaannut nittartakkanullu tassaniitsunut teknikikkut ingerlatsineq ikiuinerlu
 - Nittartakkanut digitalikkullu aaqqiissuteqarnernut nutaanut siunnersuineq ineriartortitsinerlu
 - Namminersorlutik Oqartussat tusagassiortunik katersortitsiviani teknikikkut akisussaaneq
- 5) Qarasaasiakkut attaveqarnermut IT-millu isumannaallisaaneq:
- Namminersorlutik Oqartussat IT-kkut Paasissutissiinnikkullu isumannaallisaanermut oqartussaaneq
 - Qitiusumik allaffeqarfimmi ISO-p malitassaanik nalinginnaasunik piviusunngortitsineq
 - Qarasaasiaqarnikkut isumannaallisaanermut Sullissivimmu aamma paasissutissaanermi isumannaallisaanermi PET-mut atatillugu kiisalu qarasaasiakkut isumannaallisaanermi sullissinermut attaveqarfittut immikkoortoq.
 - Qarasaasiakkut attaveqarneq paasissutissanillu isumannaallisaaneq pillugu Awareness (ilisimasaqarneq) ilisimasanillu piorsaaneq: pisortani oqartussani, suliffeqarfinni namminersortuni innuuttaasunilu
- 6) IT-pillugu isumaqatigiissutit
- Namminersorlutik Oqartussat IT-mik pisaarnerini pilersaaruserneq nammassinninnerlu
 - IT-mik pisaarnermut atatillugu immikkoortunik siunnersuineq
 - Pisiortorfinnik aqutsineq ilanngullugu IT pillugu isumaqatigiissutinut pisussaaffimmik sumiginnaanernik isumaqatigiinngissuteqarnernilu immikkoortunik siunnersuineq.
 - Paasissutisat illersorneqarnerinut, suliamik ingerlatsinermut allagaataasivimullu inissiinermut tunngatillugu IT pillugu isumaqatigiissutinik eqqortitsinermut atatillugu immikkoortunik siunnersuineq.
 - IT-nik pisaarnerit pillugit naalagaaffinnut amerlasuunut tunngatillugu Danmarkimik/EU-mik suleqateqarnissamik isumaqatigiissutit pilersaaruserneri naammassinerilu.
- 7) Digitali pillugu inatsisit
- Innuttanik nalunaarsuineq (CVR)
 - Digitalimik atsiornerit (MitID/NemID)
 - Paasissutissat illersorneqarneri
 - Pisortani digitaliusumik allagarsisarneq
 - Digitalimik akiliinerup ingerlannera
 - Cyber-imut tunngatillugu isumannaallisaaneq
 - TV-mik nakkutiginninneq

- Allagaatit digitaliusut
 - Oqaasissaqarfigisat
 - IT-mik ataqatigiisumik aaqqissuussinerit isornartullit
- 8) Digitalinngorsaannerit nalinginnaasumik malitassat, periutsit sakkussallu, Immikkut Ataatsimoorussamik Pisortat Pilersaarussiaanut ilusiliussap, RPA, IT-mik ataqatigiisumik aaqqissuussamut isumannaallisaanermut piumasaqaatinut pikkorissarnerit ilinniarnerrillu, inummut paasissutissat pillugit inatsisit, ISO-p malitassaasa nalinginnaasut aamma qarasaasiakkut attaveqarnermut paasissutissiinermullu isumannaallisaanerup ineriartortinneri.

Nunanut Allanut Naalackersuisoqarfik

2.3. Immikkoortut suliasaqarfillu:

2.3.1. Nunanut Allanut

- 1) Qitiusumik oqartussaqarfik Kalaallit Nunaata nunani tamalaani soqutigisaanik isumaginnittoq.
- 2) Naalackersuisoqarfiit ataasiakkaat nunani tamalaani suliniutaannik ataqatigiissaarineq aamma piviusunngortitsineq.
- 3) Nunanut tamalaanut tunngatillugu attaveqarnermik aamma siunnersuinerimik ataqatigiissaarineq, tassunga ilanngullugu:
 - Nunat marluk akornanni suleqatigiinneq aamma attaveqarneq.
 - EU-mik, Naalagaaffinnik Peqatigiinnik nunanilu tamalaani suliniaqatigiiffinnik allanik Kalaallit Nunaata suleqateqarnera.
 - Naalackersuisoqarfiup akisussaaffigisaani Nunanut Allanut Illersornissamullu ministereqarfimmik attaveqaataaneq.
- 4) Niuernikkut politiki, tassunga ilanngullugit nunanut allanut niuernerimik siuarsaaneq aamma nunani tamalaani niuernikkut nittarsaassisarnerit aamma nunani allani niuernerimik politiki, naalackersuisoqarfiit attuumassuteqartut suleqatigalugit.
- 5) Kalaallit Nunaanni naalagaaffiit akornanni suliaqartartunik sullissineq.
- 6) Kalaallit Nunaanni pisortatigoortumik tikeraartoqartarneranik kiisalu Naalackersuisunit pisortatigoortumik aaqqissuussinerimik isumaginninneq.
- 7) Issittumi suleqatigiinnermik ataatsimut isigalugu ataqatigiissaarineq, tassunga ilanngullugu:
 - Issittumi Siunnersuisoqatigiit, matumani Senior Arctic Officialsit ataatsimiinnerini aamma Piujuartitsinerimik tunngaveqarluni ineriartortitsinerimut suleqatigiissitami (SDWG-mi) peqataanermi Kalaallit Nunaata soqutigisaanik isuliaqarneq.
 - Issittumi Siunnersuisoqatigiinni ataatsimeersuarnerni Naalackersuisut peqataasarnerannik ataqatigiissaarineq
 - Kunngaqarfiup Danmarkip Issittumut periusissiaanik Naalackersuisut sulinerannik ataqatigiissaarineq.
- 8) Nunani allani Kalaallit Nunaata Sinniisoqarfiinik pilersitsineq.
- 9) Nunat illugiillutik niuernikkut isumaqatigiissutaat.
- 10) Nunanut allanut niuernerimik pillugu politiki matumani WTO ilanngullugu.
- 11) Naalagaaffiit Peqatigiinni isummersortarfinni assigiinngitsuni Kalaallit Nunaata peqataanerannik ataqatigiissaarineq ilaatigut:
 - Naalagaaffiit Peqatigiit Nunat Inoqqaavisa Oqaasissaqarfiinut Ataavartumik Suleqatigiiffianni (UNPFII-mi)

- Nunat Inoqqaavisa Pisinnaatitaaffii pillugit Immikkut ilisimasalittut suleqatigiissitami (EMRIP-imi)
- 12) Silap pissusia pillugu Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanut (UNFCCC-mut atatillugu) Kalaallillu Nunaata soqutigisaanik ataqatigiissaarineq isumaqatiginninniarnernilu peqataaneq matumani ilanngullugu.
- 13) Nunat akornanni killeqarfiliinerit pillugit suliani Kalaallit Nunaata soqutigisaanik isumaginninneq, tassunga ilanngullugu nunap toqqavia pillugu suliniut.
- 14) Illersornermut isumannaallisaanermullu politiki ilanngullugittaaq illersornissaq pillugu isumaqatigiissut, Joint Committee aamma Permanent Committee.
- 15) Nunanik sanilerisanik illugiilluni suleqatigiinnerit: Canada, Savalimmiut aamma Island.
- 16) Inuit Circumpolar Council-imut (ICC) aningaasaliissutinik aqutsineq.

Kalaallit Nunaata Københavnimi Sinniisoqarfia aqqutigalugu Kalaallit Nunaata Danmarkimi saqqumilaarnissaanik soqutigisaanillu ingerlatsineq, matumanilu:

- 1) Sullissivik ataatsimiinnernut, isumaqatigiinniarnernut, ataatsimeersuarnernut il.il. tunngatillugu Naalakkersuisunut qitiusumillu allaffeqarfimmut sullissillunilu ikiorsiisarneq.
- 2) Københavnimi naalagaaffiit akornanni suliaqartartunik kiffartuussineq.
- 3) Naalakkersuisut qitiusumillu allaffeqarfiit ataatsimiittarfii.
- 4) Namminersorlutik Oqartussat aqqissuussaananeramik, Kalaallit Nunaanni kulturimi piginnaasaanik oqaatsinik il.il. paasititsiniaaneq.
- 5) Sulilerlaanut pikkorissartitsinerit.
- 6) Kalaallit Nunaanni isumannaallisaanikkut akuersinernik suliaqarneq.

Kalaallit Nunaata Bruxellesimi Sinniisoqarfia aqqutigalugu Kalaallit Nunaata EU-mi saqqumilaarnissaanik soqutigisaanillu suliaqarneq, matumani:

- 1) EU'p Kalaallit Nunaat pillugu aalajangiinera aamma EU peqatigalugu politikikkut ataatsimut nalunaarummut ataatsimut isigalugu akisussaaneq.
- 2) EU-p suliffeqarfiinik suleqateqarneq.
- 3) EU-lu peqatigiinnissamik isumaqatigiissut.
- 4) Aqqissuussinerit pillugit EU-mik suleqateqarneq.
- 5) EU-mi ilaasortanik/aallartitanik attuumassuteqartunik attaveqarneq.
- 6) EU-mi Nunat Nunasiaataasimasut Kattuffiat (OLT) tassungalu ilanngullugu siulersuisut suliaasaannik suliaqarneq.
- 7) Danskil EU-mi sinniisuanik attaveqarneq.
- 8) Public diplomacy (Pisortatigoortumik naalagaaffiup allanut attaveqartitsisui) aamma sunniiniaaneq.
- 9) Kalaallit Nunaata EU-mut isumaqatigiissutaanut atatillugu Kalaallit Nunaanni naalakkersuisoqarfimmut ikiunneq.
- 10) EU-mut atatillugu Issittoq oqaluserineqassatillugu peqataasarnissaq.

Kalaallit Nunaata Washingtonimi Sinniisoqarfia aqqutigalugu Kalaallit Nunaata USA-mi Canadamilu saqqumilaartuunissaa soqutigisaalu isumagineqarput, matumani ilanngullugit:

- 1) Nunanut Allanut Tunngasutigut USA-mi ministereqarfimmik, ministereqarfinnik allanik, kongressimik USA-milu naalagaaffeqatigiinnik suleqateqarneq.
- 2) USA'p sakkutuuisa Kalaallit Nunaanniinnerinut atatillugu Kunneqarfimmut atatillugu Kalaallit Nunaata soqutigisaanik suliaqarneq.
- 3) Public Diplomacy, sunniiniarneq attaveqaatitigullu sulineq.

- 4) Aallartitaqarfinnik/aallartitanik attuumassuteqartunik attaveqarneq.
- 5) Canadamik suleqateqarnerup ineriartortinneqarnera, ilanngullugittaaq Canadami nunap immikkoortuinik naalagaaffeqataasunillu Kalaallit Nunaannut attuumassuteqarnerpaasut.
- 6) Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutitigut aningaasalersuinissamullu periarfissat.

Kalaallit Nunaata Reykjavikimi Sinniisoqarfia aqutigalugu Kalaallit Nunaata Islandimi saqqumilaarnissaanik soqutigisaanillu suliaqarneq, ilanngulluguttaaq:

- 1) Ataatsimiinnerni isumaqatigiinniarnerni Naalackersuisunut aamma qitiusumik allaffissuarmut kiffartuussineq suliatigullu ataqatigiissaarineq.
- 2) Islandimi nunanut allanut tunngasutigut ministereqarfimmik, ministereqarfinnik allanik kiisalu oqartussanik suleqateqarneq.
- 3) Islandimi nunanut allanut tunngasutigut ministereqarfimmi, Altingimi kiisalu Præsidentip allaffiani oqartussaaffiusumut attaveqarneq.
- 4) Pisortat namminersortullu suliffeqarfiinik ingerlataqartunillu allanik suleqateqarnerup ineriartortinnera,
- 5) Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutitigut aningaasalersuinissamullu periarfissat.
- 6) Public Diplomacy, sunniiniarneq attaveqaatitigullu sulineq.
- 7) Aallartitaqarfinnik/aallartitanik attuumassuteqartunik attaveqarneq.
- 8) Innuttaasunik Kalaallit Nunaanneersunik Islandimi nunasisimasunut attaveqarneq.

Kalaallit Nunaata Kinami Beijingimi Sinniisoqarfia.

- 1) Beijing'imi Kalaallit Nunaata Sinniisoqarfianik pilersitsineq, tamatumalu malitsigisaanik suliassat ataatsimut isigalugit:
 - Kunngaqarfiup sulineranut atatillugu Kinami Kalaallit Nunaata soqutigisaanik suliaqarneq.
 - Public Diplomacy, sunniiniarneq attaveqaatitigullu sulineq.
 - Aallartitaqarfinnik/aallartitanik attuumassuteqartunik attaveqarneq.
 - Kalaallit Nunaannut attuumassuteqartunik suliassaqarfinni Kinamik aamma Asiap Kangianik niuernikkut suleqateqarnerup ineriartortinnera, tassani Japan aamma Korea Kujalleq pingaartillugit.
 - Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutitigut aningaasalersuinissamullu periarfissat.

Kapitali 3

*Aningaasaqarnermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut
Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq*

Aningaasaqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik

3.1. Immikkoortut suliassaqarfilla:

3.1.1. Aningaasaqarnermut politiki aningaasanillu aqutsinermi politiki

- 1) Aningaasaqarnikkut politiki, anguniakkat, tunngaviit kiisalu inuiaqatigiit ineriartorneranni aningaasaqarnikkut ataatsimut isigalugu tikkuussisut.
- 2) Aningaasanik aqutsineq.
- 3) Aaqqissugaanermut politiki patajaatsumillu aningaasanik aqutsineq qulakkeerniarlugu aaqqissuusseqqinnermi ataqatigiissaarineq.
- 4) Akiitsunut aningaasaliinernullu politiki, tassunga ilanngullugit:
 - Pisortat ingerlataqarfiinut ataatsimut isigalugu akiitsunik nakkutilliineq.
 - Namminersorlutik Oqartussat taarsigassarsiniarnerannik suliagarneq.
 - Annertunerusunik aningaasalersuinerni inuiaqatigiinni aningaasarsiornermi sunniutissanik naliliisarnermi tunngaviit.
 - Aningaasanut inatsisit
- 5) Missingersuutiniq aqutsineq, tassunga ilanngullugit:
 - Missingersuutit pillugit inatsit.
 - Missingersuutiniq ataqatigiissaarinnermi takussutissiat.
 - Missingersuutiniq malitseqartitsinermik nalunaaruteqartarneq.
 - Akit aningaasarsiornikkullu pissutsit allanngorarnerat pillugu politiki aamma akit aningaasarsiornikkullu pissutsit allanngorarnerannik nalilersuineq.
- 6) Missingersuutit pillugit kommuninik suleqateqarneq, tassunga ilanngullugit:
 - Nammatassat suliassallu agguataarneqarnerat.
 - Kommuninut ataatsimoortumik tapiissutit.
 - Kommunit aningaasaqarnerannik nakkutilliineq.
- 7) Immikkoortunut pilersaarutit aningaasarsiornikkut ataqatigiissartarneri.
- 8) Namminersorlutik Oqartussani pisiortornermi najoqqutassiat.
- 9) EU-mik peqatigiinnissamik isumaqatigiissut naapertorlugu missingersuutitut tapiissutisisarnermi tamakkiisumik pisussaaffiit pillugit nalunaarusiortarneq.
- 10) Aatsitassanut aningaasaateqarfik.
- 11) Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit allatseqarfimmit sullinneqarnerat.
- 12) Missingersuutitut Naatsorsuutinullu Siunnersuisoqatigiit allatseqarfiat.
- 13) Isumaqatigiissutit pillugit ataatsimiititaliarsuarmut allattoqarfik.

3.1.2. Akileraartarnermut akitsuuteqartitsinernullu politiki.

3.1.3. Nuna Tamakkerlugu Pilersaarusiortarnermut Immikkoortortaqarfik

- 1) Sanaartorfissanik pilersaarusiorneq nunaminertanillu atuineq pillugit inatsisiliorneq
- 2) Kommunit sanaartorfissanik pilersaarusiortarneranni nunaminertanillu aqutsineranni sullivanut tunngasunik siunnersuineq nakkutilliinerlu
- 3) Nuna tamakkerlugu kommuninilu immikkoortunut pilersaarutiniq ataqatigiissaarineq
- 4) Naalagaaffiit Peqatigiit Nunarsuarmi anguniagaanut attuumassutillit suliniutit tamakkiisumik isigalugit ataqatigiissumik aaqqissuusamik nakkutigissallugit pissusissamisoornissaallu isumagissallugu

- 5) Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut nassuiaatinik aamma Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut malitassanik suliarinninneq
- 6) Kommunimi pilersaarusiortarnermi Namminersorlutik Oqartussat Soqutigisaannik suliarinninneq
- 7) Nunap immikkoortuinik ineriartortitsineq
- 8) Nunami allanngutsaaliukkami pilersaarusiorneq nunaminertanillu atugassiinerit
- 9) Imaanut tunngatillugu tigussaasumik pilersaarusiornermik ataqatigiissarineq
- 10) Sumiiffinni aalajangersimasuni paasissutissat Asiallu sulinera pillugu inatsisiliorneq [Asiap ANN-ip ataaniikkunnaarsimanera pillugu NSN iliuseqaqqullugu taanna qinnuigineqarpoq]
- 11) Nunap sumiiffinni pisussaanut paasissutissanut Nuna tamakkerlugu Periusissiaq (NSDI)
- 12) Sumiiffinni aalajangersimasuni nunap ilaani attaveqaasersuutitut paasissutissiineq assigiissaarinerlu
- 13) Nunap sumiiffiini attaveqaatit uuttortaanerlu
- 14) Nunap assinga nunallu pissusaa pillugu paasissutissat (nunap assinga tunngaviusoq, portussutsimut ilusiliusaaq, nalinginnaasumik angissusilerlugu assilisaq (ortofoto), nunap sumiiffinni pisussaanut paasissutissatinik sanaartukkat il. il.)
- 15) NunaGIS-ip ineriartortinnera ingerlanneqarneralu
- 16) Arctic Spatial Data Infrastructure (ASDI) (Issittumi nunap sannaanut attaveqaasersuutitut paasissutissat)
- 17) Adressit pillugit inatsisiliorneq
- 18) Adressinut tunngasunut nunap sumiiffiini tungaaviusumik paasissutissanut nalunaarsuiffiit (Kalaallit Nunaanni adressinut nalunaarsuiffik, sumiiffiit aqqi, allaffissornikkut aggornilersuinerit)
- 19) Nunaminertat atuisinnaatitaanerullu nalunaarsorneqarnerat pillugu inatsisiliorneq (tak. Pilersaarusiornermut inatsit)
- 20) Pigisanut aalaakkaasunut tungaaviusumik nunap sumiiffiini paasissutissanut nalunaarsuiffiit (Nunaminertanik nalunaarsuiffik, atuisinnaatitaanermut nalunaarsuiffik)
- 21) Nunap assinginut nunallu sumiiffinnut tungaaviusumik nunap sumiiffiini paasissutissanut nalunaarsuiffiit (Teknikikkut tunngaviusumik nunap assinga aamma nunap qaavanik nunap assinga)
- 22) Nutaamik nunap qaavanik assiliornissamut pilersaarummik ataqatigiissarineq

3.1.4. Naligiissitaaneq

- 1) Angutit arnallu naligiissitaanerat pillugu inatsisartut inatsisaat.
- 2) Kalaallit Nunaanni Naligiissitaanermut Siunnersuisoqatigiit.
- 3) Arnanik assigiinngisitsinerit suulluunniit tamarmik atorunnaarsinnissaat pillugu Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaat (CEDAW).

3.2. Immikkoortut, naalakkersuisoqarfimmut naammagittaalliuuteqarsinnaasut, inatsisikkut allamik aalajangersaasoqarsimanngippat:

3.2.1. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik (AKA)

- 1) Akileraarutit.
- 2) Akitsuutit.
- 3) Pisortanut akiligassanik akiliisitsiniartarneq.
- 4) Ilanngaassivik - pilersaarut (atorunnaarsikkiartuaartinneqarpoq).
- 5) Akitsuuserinermut tunngasut, pingaartumik:

- Nassiussanik ilaasunillu nakkutilliineq.
 - Nioqqutissanik eqquteqqusaanngitsunik nakkutilliineq, aanngajaarnartut ilanngullugit.
- 6) Soraarnerussutisiassanik pinngitsoorani ileqqaartarnej.

3.2.2. Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik (ASA)

- 1) Naatsorsuutit
 - Nunatta Aningaasiviata naatsorsuutai.
 - Namminersorlutik Oqartussat immikkoortuinut qitiusumik naatsorsuuseriffik naatsorsuuserinerlu.
 - Akiligassaqaqarfigisanik, akiligassalinnik aamma aningaasaqarnermut tunngasunik immikkullu ittumik naatsorsuuserinerit.
- 2) Namminersorlutik Oqartussat missingersuutaanik qitiusumik malitseqaqtitsineq
 - Missingersuutit pillugit nalunaarusiap suliarineqarnera.
 - Naalakkersuisoqarfiit missingersuutininut oqaaseqaataanik ataqtigiissaarineq katersinerlu.
- 3) Nalaakkersuisut kukkunersuisoqarfiat
 - Suliffimmi namminermit naatsorsuuserinerit nakkutigineri.
 - Peqquserluttarnerit pinaveersaartinnissaat.
- 4) Sullissinermut immikkoortortaqaqarfik
 - Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfiup aningaasaqarnikkut nakkutiginera.
 - Qitiusumik allaffeqarfiup illuutaanik ingerlatsineq.
 - Qitiusumik allaffeqarfiup illuutaanik aserfallatsaaliineq.
 - Nuummi utaqqiisaasumik aamma ineqaqtitsigallartarnermik aqutsineq ingerlatsinerlu.
- 5) Aaqqissuussaasumik pisiortortarnej
 - Neqeroortitsisarneq pisiortornerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussani sullissineq.
 - Nioqqutissanik kiffartuussinissamillu pisisarneq pillugu suliaqarfiit killii pitarlugit isumaqatigiissuteqaartarnej.
 - Isumaqatigiissutaasimasunik isumaqatigiissutitigut aqutsineq.
- 6) Isumaqatigiissutit, akissarsialerivik nutserinerlu
 - Isumaqatigiissutit.
 - Akissarsialerivik.
 - Qitiusumik allaffeqarfimmi allattariarsornermi suliaassanik nutserineq oqaluttaasarnerlu.
 - Kalaallit Nunaanni pisortat suliffeqarfiini nutserissutip elektroniskiusup ingerlanneqalerneru.

3.2.3. Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik

- 1) Inuiaqatigiit ineriartornerannik misissueqqissaarnissamut paasissutissatigut tunngavigisassanik qulakkeerinnineq.
- 2) Kisitsisitigut paasissutissanik pissarsineq
- 3) Ingerlataqaqarfinnut aalajangersimasunut kisitsisitigut paasissutissanik suliaqartarnej
- 4) Paasissutissanik katersinermit, suliaqarnermit misissueqqissaarnermilu periaatsinik ineriartortitsineq.
- 5) Inuiaqatigiit pillugit ilisimatusarneq.
- 6) Inuiaqatigiinni pissutsit ilisimatusarnermilu angusat pillugit kisitsisitigut paasissutissanik siaruaassineq.

3.2.4. Pisortat Ataatsimoortumik IT-mik Qarasaasiaqarfiat

- 1) Aningaasaqarnikkut aaqquissuussinerit atuisunillu ilinniartitsineq.
- 2) Pisortat ataatsimoortumik kontunik nalunaarsuiffiat (Missingersuutit Naatsorsuutillu pillugit siunnersuisoqatigiit suleqatigalugit).
- 3) ERP-suliniut.

Aatsitassanut Inatsisinillu atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfik

3.3. Immikkoortut suliaasaqarfillu:

3.3.1. Ataatsimut isigalugu

- 1) Aatsitassanut Inatsisinillu atuutsitsinermut tunngasunut pingaarnertut politiki, periusissiaq, pilersaaruserneq ataqatigiissaarinerlu.
- 2) Aatsitassanut tunngatillugu inuiaqatigiinni piujuartitsineq tunngavigalugu ingerlatsinissaq, matumani ilanngullugit IIPN-imik nassuiaatit IBA-mik isumaqatigiissutit innuttaasunillu akuutitsineq.
- 3) Aatsitassanut suliffissuaqarnermullu tunngatillugu inuiaqatigiinni nammaqatigiissumik ingerlatsinissamik qulakkeerinninnissaq.
- 4) Aatsitassanut tunngateqartut iluanni malittarisassanik aalajangersaaneq ilaatigut:
 - Inatsiseqarneq inatsisillu pillugit nassuiaaneq.
 - Pisortat suliaasaanik ingerlatsineq.
 - Pissutsit pisortat akiliuteqartitsisarnerannut tunngasut, sillimmasiisarnermut tunngasut, ilanngaasersueriaatsit il.il.
 - Tamanut tunngatillugu inuussutissarsiutinik siuarsaaneq.
 - Avammut nioqquteqarnissamut akuersissutit
- 5) Kimberley-mik tunngasutigut suliaqarnermik aqutsineq.
- 6) Nunaoil A/S aamma Greenland Oil Spill Response A/S pillugit inatsisit aamma inatsisinik nassuiaaneq.
- 7) Inatsisinik atuutsitsinermut tunngasunut inatsisiliornerup ataqatigiissaarneqarnera (inatsisissatut siunnersuutit, peqqussutissanut siunnersuutit aamma nalunaarutissanut siunnersuutit)

3.3.2. Ujarassiornermut Immikkoortortaqaqarfik

- 1) Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiorfiusinnaasut pillugit nunani tamalaani nittarsaassisarneq. (saqqummersitsinerit/ataatsimeersuarnerit, nittarsaassiartorluni tikeraartarnerit, nunap sannaa pillugu quppersakkanik nutaanik saqqummersitsisarnerit il.il.).
- 2) Aatsitassarsiornermut tunngatillugu nunap sannai pillugit oqartussatut suliaqartarnerit.
- 3) Aatsitassarsiornermut tunngatillugu nunap sannai pillugit misissuinissamut pilersaarutit ataqatigiissaartarneri.
- 4) Aatsitassarsiornermut tunngatillugu nunap sannai pillugit paasissutissat toqqortertarneri.
- 5) Aatsitassanik ujarlerneq Ujarassiorit.

3.3.3. Ikummatissanut nunap iluaneersunut immikkoortortaqaq

- 1) Ikummatissanik nunap iluaneersunit suliaassanut, tassunga ilanngullugit ingerlatseqatigiiffinnut ikummatissanik imerpalasunik gasinillu ingerlatsisunut kiisalu ingerlatseqatigiiffinnut nunap pissusiinik misissuisartunut soqutigisaqatigiinnullu allanut oqartussatut ingerlatsineq.

- 2) Ikummatissanik nunap iluaneersunut tunngatillugu inuiaqatigiinnut akilersinnaanera, tassunga ilanngullugit Inuiaqatigiinni piujuartussamik iluaqutaasumik sunniutissanik nalilersuineq (VSB), ingerlatseqatigiiffinnit ilinniartitaanermut aningaasaliissutissat (IBA isumaqatigiissutit) pillugit isumaqatigiissutit innuttaasunillu akuutitsinissaq.
- 3) Kalaallit Nunaanni ikummatissanik nunap iluaneersunik periusissanik ineriartortitsineq nunanilu tamalaanni periarfissat pillugit nittarsaassisarneq.
- 4) Ikummatissanik nunap iluaneersunik atuineranut tunngatillugu inatsisinik maleruagassanillu ineriartortitsineq.
- 5) Ikummatissanik nunap iluaneersunik atuinnissamik akuersissutinut tunngatillugu nakkutilliisarneq oqartussatullu suliaqarneq.
- 6) Ikummatissanik nunap iluaneersunut tunngatillugu nunap sananeqatai pillugit paasissutissaasivik.
- 7) Ilaatigut Oljedirektoratet-imik, Petroleumstilsynet-imik, National Energy Board of Canadamik oqartussatut nunani tamalaanik suleqateqarneq.
- 8) Ikummatissanik nunap iluaneersut pillugit GEUS-imik suleqatigiinnissamik isumaqatigiissut.

3.3.4. Inatsisinik atuutsitsineranut tunngasunut immikkoortortaqarfik

- 1) Kalaallit Nunaanni inatsisinik atuutsitsineranut tunngatillugu Naalakkersuisut akuunerat tassunga ilanngullugit eqqartuusiviit, politiit aamma Pinerluttulerinermik Isumaginnittoqarfik.
- 2) Namminersorlutik Oqartussanut oqaaseqarfigisassanngorlugit saqqummiunneqartussanik inatsisinik atuutsitsineranut tunngasut pillugit Inatsisinik atuutsitsineranut ministeriaqarfimik ataqatigiissaareqateqarneq suleqatiginninnerlu.
- 3) Inatsisinik atuutsitsineranut tunngatillugu inatsisiliornerup nassuiarneqarnissaanut inatsisilerineranut tunngasunik ikiuunneq.
- 4) Inatsisinut suliaasaqarfimmi inatsiseqartitsinerit paasineqarnissaannut inatsisitigut ikiorneqarneq suliaasaqarfimmut tiguneqarsimasunut ilanngussamerngit ilanngullugit, soorlu isumaginninnermut peqqinnissamullu suliaasaqarfik, pingaartumik tarnikkut napparsimasunut imaluunniit tarnikkut inortunut tunngatillugu eqqartuusutit atortussanngortinnissaannut tunngatillugu.
- 5) Inatsisinut suliaasaqarfik pillugu nassuiaatit, periusissat, suliniutissanut pilersaarutit pingaarnersuinerillu.
- 6) Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit - ataatsimiinnerni sammisat ataqatigiissaarnissaat malitseqartitsiffiunissaallu pillugit Justitsministeriaqarfimik suleqateqarneq.
- 7) Inatsisinut suliaasaqarfik MR JUST/EK JUST pillugu Nunani Avannarlerni suleqatigiinneq.
- 8) Eqqartuussisartunik toqqaasarnermi siunnersuisoqatigiinnut ilaasortassanik inassuteqarneq, PiSiu-mut (Kalaallit Nunaanni Pinerlutsaaliuineranut Siunnersuisoqatigiinnut, Eqqugaasunut taarsiissuteqarnissamut akisussaanermut Ataatsimiititaliamut aammalu Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut)

3.4. Immikkoortut, naalakkersuisoqarfimmut naammagittaalliuuteqarsinnaasut, inatsisikkut allamik aalajangersaasoqarsimangippat:

3.4.1. Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfik (MLSA)

- 1) Aatsitassanut inatsit naapertorlugu aatsitassanut tunngatillugu atuineranut aqutsineq.
 - Iisimatuussutsikkut misissuinerit

- Misissueqqaarnissanut, misissuinissanut atuinissamullu akuersissutit.
- 2) Suliassaqarfiit makkua ilaatigut oqartussanit suliarineqarnerat isumagineqartarpoq:
- Tunisassiornermi teknikimut tunngasut.
 - Isumannaallisaaneq.
 - Sulinissamut pilersaarutit.
 - Isumalluutiniq atuneq.
 - Nakkutiginninneq.
- 3) Aatsitassanut inatsit naapertorlugu Nunanut allanut tuniniaanissamut akuersissutit.

Kapitali 4

Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalackersuisoq

4.1. Immikkoortut suliaasaqarfyllu:

- 1) Inuussutissarsiutit inuussutissarsiummillu ingerlataqarneq pillugit inatsisit.
- 2) Inuussutissarsiornermut politiki – ataatsimut isigalugu inuussutissarsiutinik siuarsaernerup, takornariaqarnerup, sermip aamma erngup tungaatigut.
- 3) Inuussutissarsiuteqartunut tunngaviummik atugassarititaasut, taakkunungalu atatillugu danskit, EU-p nunallu tamalaat inuussutissarsiornermut, naatsorsuuserinermut ingerlatseqatigiiffinnullu inatsisaat ilanngullugit.
- 4) Nunani tamalaanni niuernikkut siuarsaasarnert aamma nittarsaasarnert (aatsitassat ilanngunnagit), immikkut Nunanut Allanut Naalackersuisoqarfik allallu naalackersuisoqarfiit attuumassuteqartut suleqatigalugit.
- 5) Nuna tamakkerlugu takornariaqarnermut periusissaq.
- 6) Sermeq imerlu pillugit inatsimmik aqutsineq kiisalu sermimik imermillu nunanut allanut niuerneq.
- 7) Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutinik ineriartortitsinermut periusissiorneq.
- 8) Nunami suliffinnut, takornariaqarnermut misigisassarsiortitsillunilu ingerlatsisunut inuussutissarsiummik siuarsaarnissamut aaqiissuussinerit.
- 9) Kalaallit Nunaanni tunisassiassat tunisaanerisa nunanullu allanut niuerfissat nutaat ineriartortitaanerinit tunngasutigut ataqatigiittoqarnissaa.
- 10) Suliniutinut annertuunut tunngaviatigut atugassarititaasut.
- 11) Umassusilinnik isumalluutinik piujuartitsinissamik tunngaveqarluni ineriartortitsineq kiisalu atuinissamik isumaqatigiissutit.
- 12) Unammilleqatigiinnermut inatsit neqeroortitsisarnermilu ataatsimut isigalugu inatsisit.
- 13) Nunarsuup immikkoortuinik naalackersuinikkut suleqateqarneq, matumani Nunat Avannarliit Atlantikumi Suleqatigiiffiannik (NORA-mik) aamma Nunat Avannarliit Killiit Takornariaqarnermut suleqatigiiffiannik (NATA-mik).
- 14) Suliniummi Northern Periphery and Arctic'imi (NPA) Kalaallit Nunaata soqutigisaanik isumagisaqarneq.
- 15) Atuisoqarnermut tunngassutilinnut naalackersuinikkut pissutsit.
- 16) Takornariaqarnerup inuussutissarsiutinullu tunngasut siuarsarneranut atatillugu sullissinernik isumaqatigiissutit suleqatigiinnerlu.
- 17) Nunaqarfinni isorliunerusunilu aningaaseriveqarnikkut pilersuineq pillugu kiffartuussinissamut isumaqatigiissut.
- 18) Puisit amiisa tunisaanerit, suliarineqartarnerit nunanullu allanut tuniniarneqartarnerit taamatullu takornariaqarnermut tunngassuteqartunik pissutsit pillugit Great Greenland A/S-imut kiffartuussinissamik isumaqatigiissuteqarneq.
- 19) Nunanut allanut tuniniaanissamut akuersissutit, assersuutigalugu aatsitassanut inatsit malillugu akuersissutit.
- 20) Aalisarnermi piniarnermilu nunanut allanut niuernissamut akuersissutit.
- 21) Atomip nukinganik atortussianik isumannaallisaanermut tunngatillugu nunanullu allanut nioqquteqartarnermi nunat tamalaat isumaqatigiissutaat.
- 22) IAEA pillugu isumaqatigiissummut tunngatillugu IAEA-mik aamma EUROATOM-imik attaveqarneq.

4.2. Immikkoortut, naalackersuisoqarfimmu naammagittaalliuteqarsinnaasut, inatsisikkut allamik aalajangersaasoqarsimangippat:

4.2.1. Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik (AUA)

- 1) Atuisartunut tunngasut
 - Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliaq nioqqutissanik pisinermi kiffartuussinermilu maalaarutinik suliaqartarpoq.
 - Tuniniaanissamik nittarsaassisarnermut inatsit malillugu nakkutillineq.
- 2) Unammilleqatigiinnermut tunngasut
 - Kattunnerit annertuut akuersissutigineqarnerat.
 - Unammilleqatigiinnermut inatsimmik unioqqutitsinernut paasiniaaneq akuliunnerlu.
 - Unammilleqatigiinnermi maleruaqqusat pillugit suliffeqarfinnut oqartussaasunullu ilitsersuineq.
- 3) Atuisartunut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik maalaaruteqartarfimmut il.il. ataatsimut allatseqarfiuvoq, tassunga ilanngullugit:
 - Ineqarnermut Maalaaruteqartarfik.
 - Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqarfik.
 - Atuisartunut pisisartullu Maalaarutaanik Aalajangiisartut.
 - Unammilleqatigiinnermut Ataatsimiititaliaq.
 - Avatangiisit Innarlitsaaliorneqarnissaat pillugu Naammagittaalliuuteqartarfik.
 - Pinngortitap illersorneqarnera pillugu Ataatsimiititaliaq.
 - Nalunaarasuartaateqarnermi Maalaaruteqartarfik.
 - Siusinaartumik pensionisiaqarnermut maalaaruteqartarfik.
 - Pisortat pisiortornerat pillugu suliariumannittussarsiuussisarneq pillugu maalaaruteqartarfik.

Kapitali 5

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoq

5.1. Immikkoortut suliassaqarfillu:

- 1) Aalisarneq
 - Nunatsinni namminerme nunanilu tamalaanni aalisarneq pillugu inatsisiliorneq, matumani ilanngullugit aalisakkat isumalluutinik ilanngullugittaaq qaleruallit qimerlullillu pillugit illersuinissamut atuinnissamullu politiki.
 - Nunatta nunallu tamalaat akornanni aalisarnermut politikimi ataatsimut isigalugu suliassat.
 - TAC pisassiissutillu.
 - Aalisarnermut tunngasuni ineriartortitsinermik suliniutit il.il.
 - Akuersissusiortarneq aamma aalipi aqutigalugu akuersissutinik atulersitsineq pillugu kommuninik suleqateqarneq.
 - Siunnersuisoqatigiinnut, ataatsimiititanut, suleqatigiissitanut, ataatsimiititalianut ataatsimeersuarnernullu tunngasut ataatsimut isigalugit.
 - Nunarsuup immikkoortuini, nunat marluk illugiillutik aammalu nunat tamalaat akornanni isumaqatigiissutit.
- 2) Piniarneq aallaaniarnerlu
 - Nunatsinni nunanilu tamalaani piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsisit, ilanngullugittaaq uumasunik imarmiunik nunamiittunillu miluumasunik timmissanittaaq illersuineq atuinerlu.
 - Aallaasit pillugit inatsisit, aamma sunngiffimmi inuussutissarsiutigalugulu piniarnermut aallaaniarnermullu kiisalu akiliisitsilluni piniartitsinermut tunngasut.
 - Nunatsinni, nunat illugiillutik, nunarsuup immikkoortuini nunalu tamalaani piniarnermut aallaaniarnermullu politikimi suliassat ataatsimut isigalugit
 - Piniakkanik pisassiissutaaffiunngitsunik pisassiissutit malittarisassaqtitsinerlu.
 - Piniakkanut pisassiissutaasunut akuersissusiorneq atulersitsinerlu.
 - Aallaaniarnermut uppersaateqarneq, tassunga ilanngullugu aalipi aqutigalugu aallaaniarnermi uppersaatinik atulersitsinermi kiisalu aallaaniarnermut uppersaateqartitsinerup ineriartortinneranik kommuninik suleqateqarneq.
 - Akiliisitsilluni piniartitsisarneq aalisartitsisarnerlu.
 - Piniarnermut aallaaniarnermullu tunngasutigut ineriartortitsinermik suliniutit il.il.
 - EU-mi aamma UK-mi naggueqatigiit Inuit peqataatinnginneri tunuliaqutaralugit puisinit tunisassiat uppersaasiortarneq.
 - Nunarsuup immikkoortuini, nunat marluk illugiillutik aammalu nunat tamalaat akornanni isumaqatigiissutit.
 - Siunnersuisoqatigiinnut, ataatsimiititanut, suleqatigiissitanut, ataatsimiititalianut ataatsimeersuarnernullu tunngasut ataatsimut isigalugit.
- 3) Aalisarneq piniarnerlu ataatsimut isigalugit
 - Inatsisartuni sulianut, Inuussutissarsiutinut tapiissuteqartarneq pillugu inatsisip ilusilersorneranut, aalisarnermut aningaasaliissutinut immikkoortitanut, aalisarnermik piniarnermillu inuussutissarsiummik siuarsaanermut, matumani sinerissap qanittuani aalisarnerup aqqissuussaananeramik naleqqussaananermut kiisalu aalisarnermut, piniarnermullu siunnersortinik sullinneqarnermut tunngatillugu Naalakkersuisut kiffartuunneqarnerat.
- 4) Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussaaffik (UNIO)
 - Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussaaffik nerisassat isumannaatsuunissaannik, uumasunut

nakorsaqaqtinnerisigut isumannaatsuutitsinermik uumasullu atugarissaarnissaannik pingaarnertut akisussaaffiit ilanngullugit.

- Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqaqnermut Inuussutissalerinermullu akisussaaffik Namminersorlutik Oqartussat aamma Danmarkimi uumasunut nakorsaqaqfimmumut inuussutissalerinermullu oqartussaqaqfiup akornanni avillugu isumagineqarpoq. Danmarkimi Fødevarestyrelsen suliffeqaqfiit neqilerisut aalisakkerisullu akuerineqaqtarneri nakkutigineqaqnerilu eqqarsaatigalugu oqartussani qullersaavoq, tassunga ilanngullugit umiarsuit suliffissuaatigisut, nunanut allanut niuernissaq siunertaralugu akuerineqaqsimasut.
- Suliffeqaqfiit inuussutissalerisut, suliffeqaqfiit nerisassaleriffiusut, pingaarnertut tunisassiorfiit aammalu nunatsinnut inuussutissanik tunisassianik tuniniaaviit akuersissuteqaqfigisarneri, ilitersortarneri nakkutiginerallu.
- Inuussutissat isumannaatsuunissaat, ilaatigut inuussutissat tuniniaqqusaajunnaartut tunillaassuisinnaasullu eqqarsaatigalugit sillimaniarneq atuisartunullu ilisimatitsisarneq kiisalu inuussutissat aqutigalugit nappaalasoqalersillugu nunanut tamalaanut nalunaarusiortarneq.
- Uumasut atugarissaarnerat uumasunillu illersuineq tassunga ilanngullugit qimminik qimuttunik, savat qimmiinik nunalerinermillu inuussutissarsiteqartut uumasuutaannik nakkutilliineq, ilitersuineq kiisalu passussinermi nakorsaasersuineq.
- Nappaatinut tunngatillugu uumasut nakorsaqaqnikkut upalungaarsimaneq.
- Uumasut nappaatai inunnut tunillaassorsinnaasut - nakkutilliineq, nalunaaruteqaqtarneq uumasut nappaataanik inunnut tunillaassorsinnaasunik akiuiniarneq.
- Peqqissutsimut uppernarsaatinik tammajuitsunullu uppernarsaatinik tunniussisarneq – VFMG Fødevarestyrelsen-imit assersuutigalugu tammajuitsussanik annissuinerumut atatillugu peqqissutsimut uppernarsaatinik tunniussinissamik piginnaatinneqarpoq.
- Danmarkimi kalaallit peqqissartut najugaqaqfiinut nerisassanik annissuineq Nerisassanik aqutsisoqarfik suleqatigalugu.
- Border Inspection Post. UNIO killeqaqfinnik nunat pingajuusa angallataannik EU-mut aalisakkanik aalisakkanillu tunisassianik eqquassinissaminnik kissaateqartunut nakkutilliisussatut Fødevarestyrelsen piginnaatinneqarpoq.

5.2. Immikkoortut, naalakkersuisoqaqfimmumut naammagittaalliuuteqaqsinnaasut, inatsisikkut allamik aalajangersaasoqaqsimmangippat:

5.2.1. Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliivik (KANUAANA)

- 1) Piniarnermik, aallaaniarnermik sinerissallu qanittuani aalisarnermik nakkutilliineq alapernaarsuinerlu.
- 2) Avataasiorluni nunallu allat aalisarnerannik nakkutilliineq alapernaarsuinerlu kiisalu aalisarneq pillugu paasissutissanik nalunaarsuineq aamma kalaallit nunallu allamiut pisaannik tunisinerannillu nakkutilliineq.
- 3) Aalisarneq, piniarneq aallaaniarnerlu pillugit assuarliutit, mianersoqqussutit politiinullu nalunaarnerit.
- 4) Pisanut uppernarsaatit EU-mit uppernarsaaserneqartut.
- 5) Nunani tamalaani nakkutilliinermut suleqatigiinneq
- 6) Kalaallit Nunaanni oqartussanut aalisarnermillu inuussutissarsiortunut paasissutissanik pilersuineq.

Kapitali 6

Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoq

6.1. Immikkoortut suliassa qarfillu:

- 1) Inersimasut ajornartorsiutillit.
- 2) Utoqqaat.
- 3) Inersimasunik isumaginnittoqarneq.
 - Utoqqaat illui pillugit inatsisartuni peqqussut.
 - Isumaginninnermi ikiorsiissutit tunniunneqartartut pillugit kaajallaasitaq.
 - Pisortanit ikiorsiissutit.
 - Utoqqalinersiutit.
 - Siusinaartumik pensionisiat.
 - Ineqarnermut tapiissutit.
 - Meeqqanut tapiissutit.
 - Meeqqanut akilersuutit.
 - Isumaginninnermut inatsisip atulersinneqarneranut atatillugu kommuninik suleqateqarneq nakkutilliisarnerlu.
- 4) Isumaginninnerup annertusarnissaanut pilersaarutit.
- 5) Isumaginninnermi nassuiaatit, periusissiat aamma inersimasunut utoqqarnullu tunngasut pitsaaliuinnermi kiisalu katsorsaannermi suliniutit.
- 6) Isumaginninnikkut Isumannaarineq pillugu Nunat Avannarliit isumaqatigiissutaat.
- 7) Isumaginninnikkut ikiorsiisarneq sullissisarnerlu pillugit Nunat Avannarliit isumaqatigiissutaat.
- 8) Nunani avannarlerni oqartussanik ilisimasanik avitseqatigiittarneq nunallu killeqarfii akimorlugit malittarisassat pillugit suleqatigiinneq.
- 9) Nunani tamalaani oqartussanut nalunaarusiornerit.
- 10) Suliffeqarfeqarneq:
 - Piujuartitsinermik tunngaveqartumik ineriartortitsinissaq anguniarlugu suliffeqarnermut tunngatillugu inatsisit.
 - Suliffeerunnermi ikiorsiissutit.
 - Nuttarneruleersitsiniarluni aningaasaliissutit.
 - Majoriaq atuartunut tapiissutinik aqutsineq.
 - Sullivimmi avatangiisit pillugit inatsisiliorneq.
 - Sulinnermi ajoqusernermi sillimmasineq pillugu inatsit.
 - Suliffeqarneq pillugu politiki. Nunatsinni Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Siunnersuisoqatigiinnik allatseqarfittut sullissineq.
 - Suliffeqarneq pillugu pilersaaruserneq: Ilinniagaqarsimanngitsunik suliffissaaleqisunillu piginnaangorsaaneq, sulisinnaasut avataaneersut, piginnaangorsaqqinnerit suliffissaaleqisoqarnermillu akiuineq.
 - Nunani allamiunut tunngasut, najugaqarnissamat sulisinnaanissamullu akuersissutit.
 - Inuussutissarsiornermi suliffeqarnermilu lærlingeqarnerit.
- 11) Suliffeqarnermut immikkoortorta qommunit peqatigalugit Majorianik ingerlatsinermi angusassat pillugit isumaqatigiissuteqarpoq aamma ilinniagaqarsimanngitsunut piginnaangorsaqqiinnermut tunngasunik qitiusumik ilinniartinnik angusassat pillugit isumaqatigiissutit.

6.1.1. Nunamut Namminermut Immikkoortorta qarfik

- 1) Kommunit aqutsinermut tunngasunik nakkutilliineq.
- 2) Kommunit aqunneqarnerat pillugu inatsit.
- 3) Nunatta aqutsinikkut agguarneqarnera pillugu inatsisit.

- 4) Politikikkut Ataqatigiissaarisunut akisussaaneq.
- 5) Isumaginninnermi malittarisassanik kommunit ingerlatsinerannik aqutsinerannillu ataatsimut isigalugu nakkutilliineq.
- 6) Ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik nakkutilliineq.
- 7) Qinersisarnerit pillugit inatsisit.
- 8) Kommunit Nakkutilliisoqarfiata allatseqarfimmit sullinneqarnera.
- 9) Kommuninik siunnersuineq inatsisinullu naapertuuttuunermik nakkutilliineq.
- 10) Qinersinermut ataatsimiititaliap aamma Qinigaasinnaanermut ataatsimiititaliap allatseqarfimmit sullinneqarnerat.
 - Nunaqarfiit isorliunerusullu.
 - Eqqartuussivikkoortitsisarneq aamma pinngitsaaliissummik taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsineq.

6.2. Immikkoortut attaviitsut, naalackersuisoqarfimmut naammagittaalliutinik ingerlatsitseqqiffiusinnaanngitsut:

6.2.1. Utoqqaat illersuisuat

- 1) Utoqqaat Illersuisoqarfiat.
- 2) Utoqqaat Illersuisuat pillugu Inatsisartut inatsisaat Utoqqaat Illersuisuannullu atatillugu allattoqarfik Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmit isumagineqarpoq, taanna Meeqqanut, Inuusuttunut, Ilaqutariinnut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalackersuisoqarfimmiilluni).

Kapitali 7

Ilinniartitaanermut, Timersornermut, Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq

7.1. Immikkoortut suliassaqarfyllu:

- 1) Ilinniartitaaneq.
 - Meeqqat atuarfii.
 - Atuarfiit namminersortut.
 - Efterskolit
 - Atuarfiit immikkut ingerlatallit.
 - Folkehøjskolit.
 - Ilinniarnertuunngorniarfiit.
 - Ingerlaqqiffiusumik ilinniakkat ilisimatusarnermillu ilinniarnarit.
 - Inuutissarsiutinut ilinniartitaanarit.
 - Perorsaanikkut tarnillu pissusaatigut siunnersuineq.
 - Nunani allani ilinniartut.
 - Ilinniagaqarnersiuteqartitsivik aamma ilinniagarsiutit pillugit maalaarutininik suliqaartarneq.
 - Atuartut ineqartitaaneri, ilinniartut ineqarfii inissiallu attartukkat ilanngullugit.
 - Nuna Tamakkerlugu Iitersuisarfik
 - Danmarkimi Kalaallit Illui.
 - Pikkorissarnerit ilinniaqqinnerlu, matumani AMA ilanngullugu.
 - Ilinniartitaaneq pillugu EU-mik peqatigiilluni isumaqatigiissut - Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Nunanut Allanut Silallu Pissusianik Naalakkersuisoqarfik suleqatigalugu isumagineqarpoq.
- 2) Kulturi.
 - Kulturimut tunngasut, eqqumiitsuliortutut ingerlatsisut ilanngullugit.
 - Kultureqarnermut tapiissutit:
 - Tipsernermit lottornermillu aningaasaliissutit.
 - Sunngiffimmi sammisaqartitsineq.
 - Nunatta Atuagaateqarfia.
 - Timersorneq.
 - Oqaatsit pillugit politiki:
 - Oqaasiliortut.
 - Nunat Aqqinik Aalajangiisartut.
 - Oqaasileriffik.
 - Nunatta Isiginnaartitsisarfia.
 - Katuaq.
- 3) Radio aamma TV.
 - Najukkani radio/tv
 - KNR.
 - Tusagassiorfinnut tapiissuteqartarneq tusagassiorfiillu akisussaaffii.
- 4) Katersugaasiveqarneq.
- 5) Toqqorsiveqarneq.
- 6) Kulturikkut kingorngussat illersornissaat UNESCO-lu.
- 7) Saammaateqatigiinnissamut isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutaata malitseqartinnera.
- 8) Inuit aqqi pillugit inatsit.
- 9) Ilagiit.
 - Ilisinernut iliveqarfeqarnermullu inatsisit.
 - Ilageeqarnermi tunngaviusumik ilinniartitaaneq/ilinniaqqittarneq.

- Ilageeqarneq.
 - Ajoqissatut ilinniartitaaneq.
 - Pattattussatut ilinniartitaaneq.
- 10) Ilisimatusarneq.
- Ilisimatusarnermut politikip ataqatigiissarneqarnera.
 - Ilisimatusarnikkut Siunnersuisoqatigiinnik attaveqarneq.
 - Ilisimatusarnermut tunngatillugu inatsit.
 - Kalaallit Nunaanni ilisimatusarluni umiarsuarnik angalanerit.

7.2. Immikkoortut, naalackersuisoqarfimmut naammagittaalliuteqarsinnaasut, inatsisikkut allamik aalajangersaasoqarsimangippat:

7.2.1. Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfik

- 1) Meeqqat atuarfii, friskolit, efterskolit, højskolit, immikkut atuarfeqarfiit, Danmarkimi napparsimavinni parnaarussivinnilu atuartitsinerit.
- 2) Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup suliassai.
 - Atualersussamut piareersarfiit meeqqallu atuarfii pillugit inatsisissap atuutsilersinnissaa.
 - Suliassanut tunngatillugu siunnersuisarneq.
 - Atuartitsinermi atortussat ineriartortinnerat qarasaasiamullu immiunneri (digitaliseriinerit) taakkulu ilisimatitsissutigisarneri.
 - Atuarfinni ataasiakkaanni perorsaaneq eqqarsaatigalugu paasiniagassanik ineriartortitsinermillu suliat.
 - Meeqqat atuarfiini pisortat sulisullu piginnaangorsartarneri.
 - Curriculum-mik ineriartortitsineq atuartitsinermillu aningaasaliissutit atuartitsisarnerillu ingerlanneqartarneri.
 - Meeqqat atuarfiinut inatsisit naapertorlugu kommunit ingerlatsinerinik nakkutilliineq.
 - Atuarfiit paaqqinnittarfiillu atortussaamik naqiterisarneq siammarterisarnerlu.
 - Ado Lyngep Atuarfiata ingerlanneqarnera.
 - Meeqqat atuarfiini misilitsitsisarnerit.

Kapitali 8

Peqqinnissamut Naalackersuisoq

8.1. Immikkoortut suliaasaqarfillu:

- 1) Peqqissutsimut tunngasut.
 - Innuttaasut peqqissuunerat.
 - Qinnqornernut illersuuteqarnissaq pillugu siunnersuineq.
 - Ilisimatusarnikkut ingerlatanut tapiissutit – Peqqinnissamut tunngasunut illikartitat.
 - Ilinniaqqitsitsinermut aningaasaliissutit.
 - Nittartagaq Peqqik.
 - Aatsitassarsiorfinnut Pituffimmullu tunngatillugu peqqinnissamut isumaqatigiissutit.
- 2) Peqqinnissamut inatsiseqarneq.
 - Peqqinneq pillugu inatsisit.
 - Peqqinnissaqarfiup aqunneqarnera aqqissugaaneralu.
 - Peqqinnissakkut sullissineq.
 - Kigutilerineq.
 - Nakorsaataasiveqarneq.
 - Nakorsaatit pillugit inatsisit.
 - Tarnimikkut napparsimasunik nammineersinnaajunnaarsitsisarneq allatigullu pinngitsaaliissummik iliuseqartarneq.
 - Napparsimasut inatsisitigut inissisimaffiat.
 - Qinnqornerit ioninngortitsisartunut aamma qinnqornernut illersuuteqarneq.
 - Imigassat aalakoornartullit pillugit inatsisiliorneq.
 - Tupat pujortartarnerlu pillugit inatsisit.
 - Pinngitsuuisinnaajunnaarsimasunik katsorsaasarneq pillugu inatsiseqarneq.
 - Nakorsaatit pissassaatitut atorneqartartut inerteqqutaanerat.
 - Aangajaarniutit pillugit inatsisit.

8.2. Immikkoortut, naalackersuisoqarfinnut naammagittaalliuuteqarsinnaasut, inatsisikkut allamik aalajangersaasoqarsimangippat:

8.2.1. Peqqissutsimut Aqutsisoqarfik

- 1) Peqqinnissaqarfiup ingerlanneqarnera nunani allani katsorsartittarnerit ilanngullugit.
- 2) Peqqinnissaqarfiup sullissineri pillugit aalajangersaaneq
- 3) Nakorsaataasiveqarnermut maleruagassanik aalajangersaaneq
- 4) Nappaatinik tunillaassortunik pinaveersaartitsineq akiuiniarnerlu, atoqatigiinnikkut tunillatsittarneq pingaarnerutillugu
- 5) Nappaatinik inooriaatsikkut pilersinneqarsimasunik pinaveersaartitsineq.

8.2.2. Allorfik - Pinngitsuuisinnaajunnaarsimasunik katsorsaasarneq.

- 1) Ilisimasat allaavigalugit katsorsarneqarnissamik kommunit tamarmik neqerooruteqartarsinnaanissat qulakkeernissaat.
- 2) Aangajaarniutunik aningaasanoormillu ajornartorsiutit pillugit nuna tamakkerlugu ataqqatigiissarineq.
- 3) Innersuussisarneq aamma siunnersuisarneq pillugit nuna tamakkerlugu nakkutilliisarnemit paasissutissat toqqortaatigineri.

8.3. Immikkoortut attaviitsut, naalackersuisoqarfimmut naammagittaalliutinin ingerlatsitseqqiffiusinnaanngitsut:

8.3.1. Nunatta Nakorsaaneqarfia (NUN)

- 1) Peqqinnissamik sulinermut tunngasut pillugit siunnersuineq.
- 2) Peqqinnissaqarfimmi sulisunut peqqinnissamik sulinermut tunngasut pillugit ilitsersuineq.
- 3) Peqqinnissaqarfimmi sulisunik peqqinnissamillu ingerlataqarfiusunik nakkutilliineq.
- 4) Katsorsartittut maalaarutaanik suliarinnittarnerit.
- 5) Peqqissaasutut Kalaallit Nunaanni sulisinnaatitaanermut akuersissut.
- 6) Peqqissutsimik nakorsaasersuinermit kisitsisitigut paasissutissat atorlugit nakkutilliineq.
- 7) Nappaatit tunillaassortut atugaanerat pillugu nalunaaruteqartarneq.
- 8) Peqqinnissaqarfiup eqqartuussivinnut ikiuuttarnera.
- 9) Avatangiisit pillugit siunnersuineq.

8.3.2. Imigassaq Ikiaroorartullu pillugit Siunnersuisoqatigiit

8.3.3. Nerisaqarnermut Timigissarnermullu Siunnersuisoqatigiit

Kapitali 9

Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalackersuisoq

9.1. Immikkoortut suliassa qarfillu:

9.1.1. Pinngortitamut immikkoortorta q

- 1) Pinngortitamik illersuineq.
 - Nunatsinni nunanilu tamalaanni pinngortitamik illersuinissamut inatsisit.
 - Pinngortitamik illersuinermit uumassusillillu assigiinngiaarneri pillugit nunat tamalaat isumaqatigiissutaannik suleqatigiissutaannillu aqutsineq.
 - Pinngortitamik illersuineq eqqissisimatitsinerlu kiisalu sumiiffinnik illersugaasunik eqqissisimatitaasunillu aqutsineq.
 - Uumassusillit assigiinngisitaartuunerinik illersuineq.
 - CITES, akuersissutinik tunniussisarneq ilanngullugu
 - Ilisimasassarsiornissamut akuersissutit.
- 2) Silap pissusaanut naleqqussarneq silallu pissusaatigut anguniakkat.nunap politikia.

9.1.2. Avatangiisinut Upalungaarsimanermullu Immikkoortorta qarfik

- 1) Avatangiisinik illersuineq.
 - Avatangiisinik illersuineq pillugu nunatsinni namminermit nunanilu tamalaanni inatsisit.
 - Avatangiisinut tunngatillugu nunat tamalaat isumaqatigiissutaannik suleqatigiissutaannillu aqutsineq.
 - Eqqagassalerineq tassunga ilanngullugu suliassa qarfirmut tassunga tunngatillugu pilersaarusiortarnerit eqqakkanik atorsinnaasunik atuilluartarnerup taakkulu nukissiuutsitigut atorsinnaanerininik siuarsaaneq, eqqakkat mingutsitsisinnaanerininik killiliiniarneq.
 - Avatangiisinut aningaasaate qarfik.
 - Suliffe qarfiit annertuumik mingutsitsisartut avatangiisinut tunngatillugu akuerineqartarneri.
 - Atortut ilaasa avatangiisinut sunniuteqarsinnaanerininik nalilersuisarnerit (ASN).
 - Immikoorutinut, nunanik mingutsinneqarsimasunik kiisalu imeruersaatit puuinut tunngatillugu malittarisassat.
 - Iermik imigassamik illersuineq.
 - Immami avatangiisit illersorneqarneri, tassunga ilanngullugu sinerissap qanittuani uuliakoormut upalungaarsimanerup pilersinneqarnissaa ingerlanneqarnissaalu.
- 2) Upalungaarsimaneq.
 - Upalungaarsimanermut inatsit.
 - Upalungaarsimanermut Ataatsimiititaliaq.
 - Kommunit annaassiniarnissamut upalungaarsimanissaanut tunngatillugu ilitsersuisarnerit nakkutilliisarnerillu.
 - Piumassutsiminnik upalungaarsimasussat.
 - Qaartuujasut pillugit akuersissutit, nakkutiginninneq aamma siunnersuineq tassunga ilanngullugu qaartoorsinnaanerit pitsaaliorniartugit iliuusissat.

9.1.3. Nunalerinermut immikkoortorta q

- 1) Nunalerineq, savaate qarneq tuttuute qarnerlu pillugit inatsiseqarneq.
- 2) Nunalerinermi naalackersuinikkut ingerlatsineq.
- 3) Nunalerinikkut inuussutissarsiutinik siuarsaaneq.
 - Nunalerineq pillugu Siunnersuisoqatigiit suliffiillu attuumassutillit.

- 4) Neqileriffiup ingerlanneqarnera pillugu Neqi A/S-imut kiffartuussinissamik isumaqatigiissuteqarneq.
- 5) Aalisakkanik piniakkanillu tunisassianut tunitsiveqarneq pillugu ingerlatseqatigiiffinnut assigiinngitsunut kiffartuussinissamik isumaqatigiissuteqarneq.
- 6) Savaatillit Peqatigiit Suleqatigiissunik angusassat pillugit isumaqatigiissusiorneq kiisalu Upernaviarsummi naatitsisarfik pillugu Nunalerinermik Siunnersorteqarfimmik angusassat pillugit isumaqatigiissuteqartarneq.

9.1.4. Nukissiuuteqarnermut immikkoortortaq

- 1) Nukissiuutisnut immikkoortumut pilersaarutip atuutilersinnera.
- 2) Nukissiuutisnut ataavartunik ineriartortitsineq.
- 3) Nukissiuutit, imeq imermillu pilersuineq kiisalu Innaallagissamut imermullu akit (taamaattorli Mittarfeqarfiit pilersugaanut tunngasuunngitsut).
- 4) Pilersuinnermut naalackersuinikkut ingerlatsineq, ilaatigut nioqqutissanik pilersuinnermut akinik naatsorsuutigisanik ilusilersuineq, aamma nuna tamakkerlugu nioqqutissanik ikummatissanillu pilersuinissaq pillugu KNI A/S-imut kiffartuussinissamik isumaqatigiissut.
- 5) Paasissutissat pillugit Alcoa'mik isumaqatigiissutip isumagineqarnera.
- 6) Aluminiumimik suliniutip paasiniarneqarnera.
- 7) Nunanut allanut niuernerimik siuarsaaneq aamma erngup nukinganik nukissiorfitsigut periarfissat pillugit nunani tamalaani nittarsaaneq aamma Power2X pillugu suliniutimmi Nunanut Allanut Naalackersuisoqarfik peqatigalugu ataqatigiissaarineq.

9.1.5. Nunat avannarliit aamma Nunat Avannarliit Killit suleqatigiinnerat

- 1) Nunani Avannarlerni Suleqatigiinnermut Naalackersuisumik kiffartuussineq, tassunga ilanngullugu Nunani Avannarlerni suleqatigiinneq, ilaapputtaaq:
 - Nunani avannarlerni suleqatigiinnermi Naalackersuisut peqataanerannik ataqatigiissaarineq,
 - Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivini tassanilu atorfilittanut ataatsimiititaliani Kalaallit Nunaata soqutigisaanik ingerlatsineq.
 - Nunat Avannarliit Killit Siunnersuisoqatigiiffiani Kalaallit Nunaata soqutigisaanik ingerlatsineq.
- 2) Allaffissornikkut sullissineq Nunanut Allanut suliasaqarfimmit isumagineqarpoq.

9.2. Immikkoortut, naalackersuisoqarfimmut naammagittaalliuuteqarsinnaasut, inatsisikkut allamik aalajangersaasoqarsimangippat:

9.2.1. Nukissiorfiit

9.2.2. Aatsitassanut Suliassaqarfimmut Avatangiisinut Aqutsisoqarfik

- 1) Aatsitassanik suliassaqarfimmi avatangiisinik, pinngortitamik aamma silap pissusianik illersuineq.

9.2.3. ASIAQ - Kalaallit Nunaanni Misissueqqaarnerit

- 1) NunaGIS-imik ingerlatsineq.
- 2) Avatangiisinik (uumassusiliunngitsunik) nunamik assiliorneq, nalunaarsuineq, katersineq, ingerlatitseqqineq siunnersuinerlu.
- 3) Makkunani suliasat; nunamik/immamik assiliorneq, nuna pillugu paasissutissat, imermik tunngasutigut isumalluutit, klima, silasiorneq, avatangiisit kiisalu nunamik uuttortaaneq nunalerinermi tekniki.

- 4) Nunani tamalaani ilisimatusarnermi peqataaneq.
- 5) Ilisimatusarfimmik Zackenbergimik ingerlatsinermut isumaqatigiissut.

9.3. Immikkoortut attaviitsut, naalakkersuisoqarfimmut naammagittaalliuutinik ingerlatsitseqqiffiusinnaanngitsut:

9.3.1. Pinngortitaleriffik

Kapitali 10

Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoq

10.1. Immikkoortut suliassaqarfillu:

- 1) namminerisaminnik initaarnissaat.
 - Ineqarnermut tunngatillugu politiki, inatsisit periusissianillu ineriartortitsineq.
 - Nuup avataani inissianut normoqartitsinermik aqutsineq.
 - Ininik attartortitsisarneq, pisortat inissiataannik attartortittakkanik nakkutilliineq.
- 2) Sanaartorneq.
 - Namminersorlutik Oqartussat sanaartornermi suliassanut sanaartortitsisuvoq.
 - Namminerisamik inigisat akilersornissaanut 2018 sioqqullugu taarsigassarsiarineqarsimasut aqunneqarneri.
 - Boligstøtti taarsigassarsinerlu.
 - Namminersorlutik Oqartussat sanaartornermi suliassaanik pilersaarusiortarnerini, aqutsinerini sunniuteqarnerulersitsiniarnerannilu malittarisassat.
 - Namminersorlutik Oqartussat illuutaanik pigisaanillu sillimmasiineq kiisalu pisineq tunisinerlu.
 - Ineqarnermut siunertanut sanaartornissamut taarsigassarsisitsisarneq.
 - Namminersorlutik Oqartussat sanaartortitsisuunerannut allaaserinninerit, ilusiliinerit, najoqqutassat ilitersuutillu.
 - Illulianik sananeq, ilusilersuineq aqqissuinerlu pillugit aalajangersakkanik Naalakkersuisut sinnerlugit ingerlatsineq malinnaasitsinerlu.
 - Kommunini sanaartornermut oqartussaasut pillugit maalaaruteqartarfimmuut naammagittaalliutit.
 - Kommunini sanaartornermut oqartussaasunut pisariaqartitsineq naapertorlugu paasissutissiisarneq pikkorissartitsisarnerlu.
- 3) Attaveqaasersuutit.
 - Imaatigut silaannakkullu angallannerup, nunakkut assartuinerup, allakkeriveqarnermi nalunaarasuartaatitigullu suliassaqarfiit iluanni kiisalu qitiusumik umiarsualiveqarnermut oqartussat oqartussaasutut ineriartortitsinermilu suliassaat.
 - Angallannerup ataatsimut isigalugu pilersaarusiorneqarnera, angallannermut atasumik angisuunik sanaartornermi inuiaqatigiit aningaasaqarnerannik misissueqqissaarneq. - matumani kommuninik suleqateqarneq ilanngullugu.
 - Angallanneq pillugu naammagittaalliutit suliarineqarnerat.
 - Angallanneq pillugu paasissutissiisarnermik suliaqarneq, matumani "Imaani isumannaallisaaneq"-mik paasisitsiniaanerit ilanngullugit.
 - Imaani isumannaallisaanerit imarsiorneq pillugu inatsisit.
 - Imarsiorneq pillugu ataatsimiititaliap allatseqarfeqarnikkut sullinneqarnera.
 - Søfartsstyrelsenimik suleqateqarneq matumani sinerissami annaassiniartartoqarneq ilanngullugu.
 - Umiarsualiveqarnermut oqartussaaffik.
 - Umiarsualivinnik tamanik aserfallatsaaliuineq.
 - Immap assinginik nutarterineq.
 - Nalunaarasuartaatitigut attaveqaatit
 - Kalaallit Nunaanni TV-kkut radiukkullu aallakaatitanik siammarterineq.
 - Nalunaarasuartaatit allakkeriveqarnerlu.
 - Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut Radioqarnermilu Ingerlatsisut.
 - Nunaqarfinnut isorliunerusunullu nassiussanik assartuineq ilaasunillu angallassineq.

- Sikunik alapernaarsuineq.
- Silaannakkut angallanneq pillugu inatsisiliorneq.
- Kalaallit Airports A/S pillugu inatsisit.
- Silaannakkut angallassinnermut kiffartuussinissamut isumaqatigiissutissanik isumaqatiginninniarnaq, malitseqartitsineq nakkutilliinerlu.
- Trafik- og Byggestyrelsen-imik suleqateqarneq.
- Angalaffissanut akuersissutit, akigititanut akiliisarnermullu il.il. maleruagassat.

10.2. Immikkoortut, naalakkersuisoqarfimmut naammagittaalliuuteqarsinnaasut, inatsisikkut allamik aalajangersaasoqarsimangippat:

10.2.1. Mittarfeqarfiit

10.2.2. Iluarsaassinnermut Aqutsisoqarfik

- 1) Isaterinnermut, nutarterinnermut aserfallatsaaliinermullu atatillugu Namminersorlutik Oqartussat sanaartortitsisuupput (Peqqinnissaqarfik ilanngunnagu).

10.2.3. Nalunaarasuartaateqarnermut Aqutsisoqarfik Raatiumillu Ingerlatsivik

Kapitali 11

Meeqqanut, Inuusuttunut Ilaqutariinnullu Naalackersuisoq

11.1. Immikkoortut suliassaqarfilla:

- 1) Meeqqanut, inuusuttunut, ilaqutariinnut inunnullu innarluutilinnut tunngasut nassuiaatit, periusissiat pitsaaliuinerillu kiisalu katsorsaanermi suliniutit.
- 2) Atualersussat.
- 3) Meeqqat inuusuttullu ajornartorsiutillit.
- 4) Ilaqutariit meeqqallu.
- 5) Pitsaaliuinermut tunngasut.
- 6) Inuit innarluutillit.
- 7) Ilaqutariinnermut inatsisit.
 - Inatsisitigut ataataqanngitsut.
 - Qitornavissiartaarneq.
 - Meeqqat inatsisitigut inissisimanagerat.
 - Kingornussisarneq pillugu inatsit.
 - Kingornussassanik toqukkut qimatanik eqqartuussivikkut suliarinnittarneq pillugu inatsit.
 - Aapparisaq toqukkut qimagunnerani pigisat eqqartuussivitsigut suliarineqartarnerat pillugu inatsit.
 - Aappariinnerup inatsisitigut sunniuteqarnera.
 - Aappariilerneq aamma aappariikkunnaarneq.
 - Aappariittut nalunaarsugaaneq.
 - Angajoqqaat akisussaanagerat.
 - Meeqqat illersugaanagerat pillugu Haag-imi isumaqatigiissut.
 - Angajoqqaatut oqartussaaffiup aalajangiiffiginera.
- 8) Isumaginninneq pillugu inatsisit.
 - Oqartussaasoqarfiit assigiinngitsunik suliallit isumaginninnermi suliassat pillugit suleqatigiinnissaannut inatsisartut peqqussutaat.
 - Kommunit akunnerminni akiliiffigeqatigiittarnissamut pisussaaffii pillugit Inatsisartut peqqussutaat.
 - Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissugaaneralu.
 - Pissaanermik atuineq.
 - Meeqqat tapersorneqarnissaannut inatsit.
 - Inunnut innarluutilinnut tapiissutit pillugit inatsit.
 - Immikkut siunertallit paaqqinnittarfiit pillugit inatsit, qimarnguiit pillugit nalunaarut ilanngullugu.
 - Naartunermut, erninermut, meeravissiartaarnermullu atatillugu sulinnigiffeqarallarneq pillugu inatsit.
 - Inuit kalaallit isumaginninnermi oqartussaasuinit Danmarkimut inissinneqarsimasut inuillu danskit isumaginninnermi oqartussaasuinit Kalaallit Nunaannut inissinneqarsimasut.
- 9) Meeqqat pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaat - tassaniippoq Danmarkip nalunaarusiornerani saqqummiussiffigineqarneranilu peqataaneq.
- 10) Innarluutillit pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaat - tassaniippoq Danmarkip nalunaarusiornerani saqqummiussiffigineqarneranilu peqataaneq.
- 11) Inuit pisinnaatitaaffii.
 - Inuit Pisinnaatitaaffiinut Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivi.

11.2. Immikkoortut, naalackersuisoqarfimmut naammagittaalliuuteqarsinnaasut, inatsisikkut allamik aalajangersaasoqarsimangippat:

11.2.1. Isumaginninnermi Aqutsisoqarfik

- 1) Qitiusumik siunnersuisarfik – meeqqat ajornartorsiortut aamma inuit innarluutillit pillugit kommuninut siunnersuineq il.il.
- 2) Innuttaasunut sammisut neqeroorutit, tassunga ilanngullugit isumaginninneq pillugu angalasartut, siunnersuinnermi oqarasuaatit, katsorsaanissamut suliniutit aamma ajornartoornermi upalungaarsimasut.
- 3) Meeqqanut inuusuttunullu kiisalu inunnut annertuumik innarluutilinnut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit.
- 4) PAARISA - inuuniarnermi peqqinnissakkullu pitsaaliuineq, tassunga ilanngullugit Inuuneritta, siusissukkut suliniutit aamma angajoqqaanngortussanik piareersaaneq.
- 5) Pissassarfik, nuna tamakkerlugu inunnut innarluutilinnut sullissivik.
- 6) Illernit – nuna tamakkerlugu arnanut persuttagaasimasunut meeraannullu qimarnguiulluni katsorsaavik.
- 7) Utoqqaat Illersuisuat pillugu allatseqarfik (Utoqqaalli Illersuisuat pillugu Inatsisartut inatsisaat Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisumiippoq).

11.3. Immikkoortut attaviitsut, naalackersuisoqarfimmut naammagittaalliuutinik ingerlatsitseqqiffiusinnaanngitsut:

11.3.1. MIO - Meeqqat Illersuisuat aamma meeqqat pillugit siunnersuisoqatigiit

- 1) MIO – Meeqqat illersuisuat, meeqqat pillugit siunnersuisoqatigiit, aamma meeqqat inuusuttullu pillugit ilisimasaqarfik.
- 2) Meeqqat illersuisuat aamma Meeqqat pillugit Siunnersuisoqatigiit pillugit Inatsisartut inatsisaat.

11.3.2. Tilioq - Innarluutillit Illersuisuat

- 1) Tilioq – Inuit Innarluutillit Illersuisoqarfiat.
- 2) Inuit Innarluutillit Illersuisuat pillugu inatsisartut inatsisaat.